

**Osuuskaupan hallinnointitapa
(Corporate Governance Statement)**

2020

Sisällys

JOHDANTO	3
1. Satakunnan Osuuskauppa ja S-ryhmä	4
2. Osuuskaupan hallintomalli	5
2.1. Hallintomalli	5
2.2. Edustajisto	6
2.2.1. Edustajiston nimeämisvaliokunta	7
2.3. Hallintoneuvosto	7
2.3.1. Kokoonpano ja valinta	7
2.3.2. Tehtävät	8
2.3.3. Hallintoneuvoston nimeämisvaliokunta	8
2.3.4. Vuosi 2019 ja 2020	9
2.3.5. Hallintoneuvoston arvio jäsenten riippumattomuudesta	11
2.3.6. Hallintoneuvoston toiminnan arviointi	12
2.4. Hallitus	12
2.4.1. Kokoonpano ja valinta	12
2.4.2. Tehtävät	12
2.4.3. Vuosi 2019 ja 2020	13
2.4.4. Hallituksen jäsenten riippumattomuus	13
2.4.5. Hallituksen itsearviointi	14
2.5. Toimitusjohtaja	14
2.6. Johtoryhmä	14
2.7. Tytäryhtiöt	15
3. Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät	15
3.1. Sisäinen valvonta	15
3.2. Riskienhallinta	16
3.3. Sisäinen tarkastus	16
3.4. Tilintarkastus	17
3.5. Lähipiiriliikeytoimet	17
3.6. Taloudellinen raportointi	17
4. Muu tiedottaminen	17
5. Palkka- ja palkkioselvitys	18
5.1. Palkitsemisen päätöksenteonjärjestys	18
5.2. Palkitsemisen keskeiset periaatteet	18
5.3. Palkitsemisraportti 2019	20
6. Hallinnointitapa –raportin päivitys	21

Johdanto

Satakunnan Osuuskauppa (jäljempänä ”osuuskauppa”) noudattaa osuuskuntalain ja muun lainsäädännön, osuuskaupan sääntöjen ja toimielinten hyväksymien työjärjestysten lisäksi Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa 1.1.2016 voimaan tullutta hallinnointikoodia olennaisilta osin huomioiden kuluttajaosuuskunnan erityispiirteet.

Tämä selvitys osuuskaupan hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (CG-selvitys) ja siihen liitetty palkka- ja palkkioselvitys on laadittu hallinnointikoodin mukaisesti. Hallinnointikoodi on luettavissa osoitteessa <http://cgfinland.fi>. Osuuskauppa esittää selvityksen toimintakertomuksesta erillisenä raporttina.

Keskuskauppakamarin vuonna 2006 julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa hallinnointikoodia siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista ”noudata tai selitä” -periaatteen mukaisesti eli siten, että mahdollinen poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava. Kannanoton mukaan tällaisia yhteisöjä ovat esimerkiksi laajasti omistetut osuuskunnat.

Selvityksen tavoitteena on lisätä osuuskaupan toiminnan läpinäkyvyyttä ja parantaa tiedonkulkua asiakasomistajille ja muille osuuskaupan sidosryhmille sekä siten lisätä kiinnostusta osuuskaupan toimintaa kohtaan. Tämä selvitys on käsitellyt osuuskaupan hallituksessa 18.6.2019.

Poikkeamat hallinnointikoodista

Hallinnointikoodi on laadittu pörssiyrityksiä varten, eikä se kaikilta osin sovellu osuuskaupan noudatettavaksi. Poikkeamat hallinnointikoodista perustuvat pitkälti siihen, että osuuskauppa on kuluttajaosuuskunta, joka eroaa olennaisesti listatuista ja muista osakeyrityksistä. Osuuskaupan sääntöjen mukaan jäsenenä voi olla vain luonnollisia henkilöitä ja kullakin jäsenellä voi olla vain yksi osuus. Osuuskaupan toiminnan tarkoitus on palvelujen ja etujen tuottaminen jäsenille eikä voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Toiminnan tarkoituksen toteuttamiseksi, ja jotta omistajaohjaus ja omistajien osallistuminen voi toteutua tehokkaasti ja kattavasti, osuuskaupalla on edustajisto ja hallintoneuvosto. Poikkeamilla muun muassa parannetaan edelleen viestintää ja päätöksentekoa osuuskaupan johdon kesken ja annetaan hallintoneuvoston sisältävän hallintorakenteen kautta jäsenistölle laajemmin vaikutusmahdollisuuksia osuuskaupan toimintaan.

Ottaen huomioon yllä todetun osuuskaupan olennaiset poikkeamat hallinnointikoodista ovat seuraavat:

Osuuskaupassa on sääntöjen mukaan ns. kaksipuolainen hallintomalli, eli hallituksen ja toimitusjohtajan lisäksi osuuskaupalla on hallintoneuvosto. Sääntö-

jen mukaan hallintoneuvosto valitsee hallituksen (suositus 5) edellä tässä kohdassa mainituilla kaksipuolaiseen hallintomalliin liittyvillä perusteilla.

Sääntöjen mukaan edustajisto valitsee hallintoneuvoston jäsenet kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain hallintoneuvoston jäsenistä on erovuorossa noin yksi kolmasosa (suositus 6). Kolmen kalenterivuoden toimikausi on perusteltua jatkuvuuden turvaamiseksi hallintoneuvoston työssä.

Sääntöjen mukaan osuuskaupan toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana (suositus 20). Suosituksesta poikkeaminen on perusteltua, koska osuuskaupalla on myös hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa.

Sääntöjen mukaan hallintoneuvosto päättää hallituksen sijaan toimitusjohtajan palkkiosta (suositus 22). Suosituksesta poikkeaminen on perusteltua, sillä hallintoneuvosto myös valitsee toimitusjohtajan ja toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana.

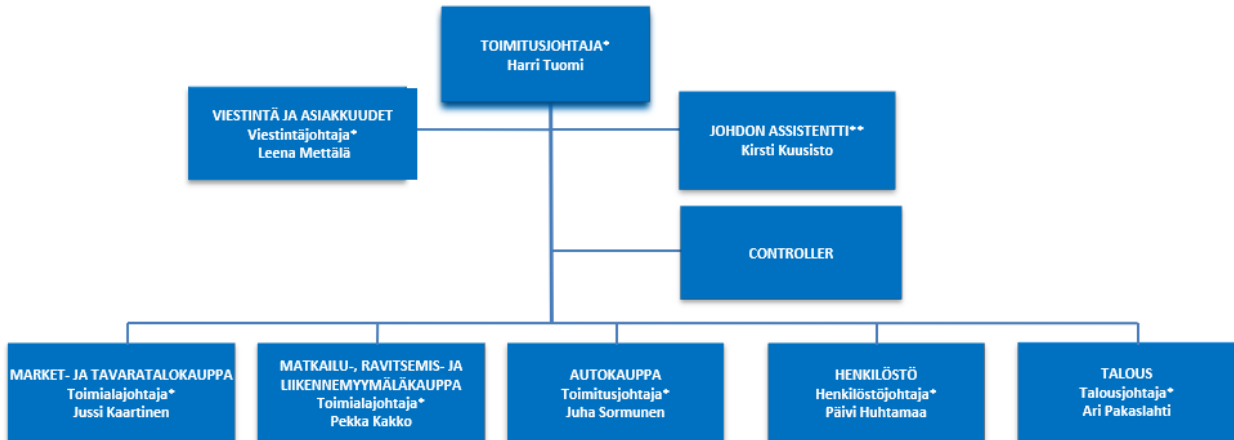
1. Satakunnan Osuuskauppa ja S-ryhmä

Satakunnan Osuuskauppa on S-ryhmään kuuluva alueosuuskauppa. Osuuskaupan omistavat sen 70 379 jäsentä (31.12.2019), joita osuuskaupan sääntöjen mukaan kutsutaan asiakasomistajiksi tai omistajiksi.

S-ryhmä on yritysryhmä, jonka muodostavat osuuskaupat ja niiden omistama Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) sekä näiden tytäryhtiöt. S-ryhmän tarkoituksena on tuottaa palveluja ja etuja asiakasomistajille. SOK tuottaa osuuskaupoille hankinta-, asiantuntija- ja tukipalveluita ja vastaa myös S-ryhmän strategisesta ohjauksesta ja liiketoimintaketjujen kehittämisestä. Osuuskaupan tehtävänä on sääntöjensä mukaan liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen ja näin edistää jäsentensä taloudellista hyvinvointia. Satakunnan Osuuskaupan liiketoiminta-alueet ovat vähittäiskauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa, autoliiketoiminta sekä palvelutoiminta.

Osuuskauppakonserniin kuuluvat emo-osuuskunta Satakunnan Osuuskaupan ja Palin Oy:n lisäksi Kiinteistö Oy Ässä-Mikkola, Kiinteistö Oy Satatorni ja Kiinteistö Oy Porin Sokos.

Osuuskaupan organisaatiokaavio on esitetty alla:

2. Osuuskaupan hallintomalli

Osuuskauppa hyödyntää liiketoiminnassaan S-ryhmän yhteisiä ketjuohjausorganisaatioita. Liiketoiminta-alue- ja palvelutoimintokohtaiset ketjuohjausorganisaatiot johtavat ja koordinoivat S-ryhmän ketjutoimintaa SOK:n hallituksen valvonnassa. S-ryhmätasoisista päätöksentekoa varten SOK:n johtajiston tueksi on muodostettu johtamisen tukiryhmät. Liiketoiminnan ja palvelutoimintojen tukiryhmät koostuvat pääsääntöisesti osuuskauppojen toimitus- ja toimialajohtajista sekä SOK:n palveluksessa olevista johtajista. SOK:n hallitus päättää tukiryhmien kokoonpanosta.

Satakunnan Osuuskauppa osallistuu vuonna 2020 seuraavien hallintoelinten ja tukiryhmän toimintaan:

- Hallintoneuvoston puheenjohtaja Timo Santavuo
  - o SOK:n hallintoneuvoston jäsen ja varapuheenjohtaja
  - o SOK:n osuustoimintavaliokunnan puheenjohtaja
  - o SOK:n nimeämis- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- Toimitusjohtaja Harri Tuomi
  - o S-Voima Oy:n hallitus
  - o Jollas Instituutin hallitus
  - o Matkailu- ja ravitsemuskaupan tukiryhmä
  - o SOK Liiketoiminta Oy:n hallitus
- Viestintäjohtaja Leena Mettälä
  - o SOK:n Asiakasomistajuuden tukiryhmä

2.1. Hallintomalli

Osuuskaupan hallintomalli on hallinnointikoodista poiketen ns. kaksiportainen ja koostuu edustajiston lisäksi hallintoneuvostosta, hallituksesta ja toimitusjohtajasta

alla olevassa kuvassa esitetyn mukaisesti. Yhtiön operatiivisessa johtamisessa toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä.

Satakunnan Osuuskaupan keskeiset hallintoelimet on kuvattu alla olevissa laati-koissa:

2.2. Edustajisto

Edustajisto käyttää osuuskuntalain mukaista omistajien päätösvaltaa osuuskaupassa. Sen toimivalta vastaa osakeyhtiön yhtiökokouksen toimivaltaa. Edustajisto mm. vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden osuuskaupan johdolle sekä valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Edustajisto myös päättää sääntöjen muuttamisesta sekä mahdollisesta sulautumisesta ja jakautumisesta. Lisäksi edustajiston keskeinen tehtävä on välittää osuuskaupan johdolle asiakasomistajien ideoita ja toiveita osuuskaupan palveluiden parantamiseksi. Se siis toimii myös keskustelufoorumina johdon ja asiakasomistajien välillä.

Vuonna 2019 edustajiston kevätkokous pidettiin 23.4.2019 sekä syyskokous 19.11.2019. Kevätkokoukseen osallistui 36 edustajiston jäsentä ja syyskokoukseen 35 edustajiston jäsentä.

2.2.1. Edustajiston nimeämisvaliokunta

Edustajistolla on osuuskaupan säännöissä tarkoitettu nimeämisvaliokunta, joka valmistelee hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien valintaa sekä edustajiston ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioperusteita ja määrää. Nimeämisvaliokuntaan kuuluu 5 edustajiston jäsentä. Lisäksi kokouksiin osallistuvat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Sihteerinä toimii talousjohtaja. Nimeämisvaliokunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimeämisvaliokunta on nimetty.

Nimeämisvaliokunnalla on työjärjestys, jossa määrätään nimeämisvaliokunnan yleisistä tehtävistä, jäsenten valinnan valmistelusta, palkkioasioiden valmistelusta, puheenjohtajan tehtävistä, päätöksenteosta ja pöytäkirjasta, sekä valmistelussa olevien esitysten luottamuksellisuudesta. Nimeämisvaliokunnan työjärjestyksen hyväksyy edustajisto.

Vuoden 2018 edustajiston syyskokoukselle ehdotukset valmistellut nimeämisvaliokunta koostuu seuraavista edustajiston valitsemista jäsenistä:

Nimeämisvaliokunnan kokous 8.11.2019. Jäseninä olivat

Jäsenalue 1	Ahti Salmi (puheenjohtaja) ja Satu Hatanpää,
Jäsenalue 2	Katriina Markkula
Jäsenalue 3	Antti-Matti Mattila (poissa)
Jäsenalue 4	Kari Saimala

Valiokunta päätti, että sen puheenjohtajana toimii Ahti Salmi. Nimeämisvaliokunta kokoontui 1 kertaa ja esitteli 19.11.2019 ehdotuksensa hallintoneuvoston kokoonpanosta syyskokoukselle.

2.3. Hallintoneuvosto

Osuuskaupalla on sääntöjen mukaan hallintoneuvosto. Se kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kolme kertaa vuodessa.

2.3.1. Kokoonpano ja valinta

Hallintoneuvostoon kuuluu 18 jäsentä, joista edustajisto valitsee 16 jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvoston jäsenten toimikaudet on porrastettu jatkuvuuden turvaamiseksi niin, että vuosittain päättyy noin kolmasosan toimikausi.

Hallintoneuvoston monimuotoisuudesta on määrätty osuuskaupan säännöissä. Hallintoneuvostoon valitaan osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus ja jotka edustavat mahdollisimman monipuolisesti osuuskaupan jäsenistöä. Sääntöjen mukaan henkilöä ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi, jos hän on täyttänyt ennen toimikauden alkua 65 vuotta.

Edustajiston nimeämisvaliokunta valmistelee edustajiston syyskokoukselle ehdotuksen hallintoneuvoston kokoonpanoksi. Osuuskauppa myötävaikuttaa siihen, että hallintoneuvoston jäsenten monimuotoisuutta, mukaan lukien ikä- ja sukupuolijakauma, koskevat tavoitteet sisällytetään nimeämisvaliokunnan työjärjestykseen ja huomioidaan etsittäessä uusia hallintoneuvoston jäseniä.

Edustajiston valitsemien jäsenten lisäksi osuuskaupan säännöissä määrätään, että osuuskaupan henkilöstö valitsee henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain perusteella hallintoneuvostoon kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Henkilöstön edustajien toimikausi hallintoneuvostossa on kolme vuotta. Henkilöstöedustuksen tavoitteena on muun muassa parantaa tiedonkulkua sekä lisätä luottamusta johdon ja henkilöstön välillä. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon valintaa, erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteen ehtoja taikka työtaistelutoimenpiteitä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.

2.3.2. Tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa osuuskaupan hallintoa. Lisäksi hallintoneuvoston tärkeimmät tehtävät ovat:

- osuuskaupan strategian ja vuosittaisten taloudellisten kokonaistavoitteiden vahvistaminen
- osuuskaupan toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta päättäminen sekä
- hallituksen ja toimitusjohtajan valinta.

Hallintoneuvosto saa toimitusjohtajalta ja hallitukselta säännöllisin väliajoin hallintoneuvoston tehtävien hoitamiseksi riittävät tiedot. Käytännössä tietojen antaminen tapahtuu vähintään kolme kertaa vuodessa pidettävien hallintoneuvoston kokousten yhteydessä. Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat oikeutettuja osallistumaan hallituksen kokouksiin.

Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen, jossa määrätään hallintoneuvoston kokoonpanosta, jäsenten toimikaudesta, puheenjohtajan ja sihteerin valinnasta, puheenjohtajan tehtävistä, hallintoneuvoston tehtävistä, kokouskäytännöistä, esteellisyydestä, käsiteltävien asioiden ja päätösten luottamuksellisuudesta, sekä hallintoneuvoston oman toiminnan arvioinnista.

2.3.3. Hallintoneuvoston nimeämisvaliokunta

Ottaen huomioon hallintoneuvoston sääntömääräiset tehtävät hallintoneuvosto päättää niitä koskevien valiokuntien perustamisesta. Hallintoneuvostolla on nimeämisvaliokunta, joka valmistelee hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan valintaa. Nimeämisvaliokuntaan kuuluu hallintoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä kaksi muuta hallintoneuvoston keskuudestaan vuodeksi kerrallaan

valitsemaa jäsentä. Jäsenet valitaan hallineuvoston kokouksessa. Nimeämisvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallintoneuvoston varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston valintamenetely varmistaa omistajien vaikuttamismahdollisuudet hallituksen kokoonpanoon ja sitä kautta koko osuuskaupan toimintaan.

Nimeämisvaliokunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimeämisvaliokunta on nimetty.

Nimeämisvaliokunnassa valmistellaan hallituksen jäsenten valintaa sekä palkkioasioita. Vuoden 2019 hallintoneuvostolle ehdotukset valmistellut nimeämisvaliokunta koostui seuraavista hallintoneuvoston jäsenistä:

Timo Santavuo, hallintoneuvoston puheenjohtaja

Maarit Hollmén, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Piia Uusitalo, hallintoneuvoston jäsen

Elina Wallin, hallintoneuvoston jäsen

Satakunnan Osuuskaupasta Talousjohtaja Ari Pakaslahti toimi sihteerinä ja läsnä kokouksissa puheoikeudella oli myös toimitusjohtaja Harri Tuomi.

Nimeämisvaliokunta kokoontui 1 kertaa ja kaikki jäsenet osallistuivat kaikkiin kokouksiin. Valiokunta esitteli 13.12.2019 ehdotuksensa hallituksen kokoonpanosta hallintoneuvostolle.

Hallintoneuvoston kokousten johtamisen lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtäviä ovat mm.

- toimitusjohtajan hallinnollisena esimiehenä toimiminen
- hallintoneuvoston kokousten valmistelu yhdessä hallituksen kanssa.
- sopia yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkkaeduista hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti.
- edustajiston kokousten koollekutsuminen hallintoneuvoston puolesta.

2.3.4. Vuosi 2019 ja 2020

Hallintoneuvostossa oli vuonna 2019 18 jäsentä. Hallintoneuvosto kokoontui 3 kertaa. Hallintoneuvoston kokoonpano vuonna 2020 on seuraava:

Puheenjohtaja
Timo Santavuo (s. 1960), asianajaja, Pori

Varapuheenjohtaja
Piia Uusitalo (s. 1976), dipl. insinööri, maatilayrittäjä, Kankaanpää

Maria Hollmén (s. 1973), agrologi (yamk), Luvia

Ero Aaltonen (s. 1980), yrittäjä, agronomi, Sastamala

Diana Bergroth-Lampinen (s. 1977), viestintäpäällikkö, Pori

Hanna Hildén (s. 1971), kuraattori, Pori

Bia Kaski (s. 1967), yhteiskuntatiet. maisteri, Pori

Sampsa Kataja (s. 1972), varatuomari, Pori

Harri W. Kesti (s. 1965), maanviljelijä, Pori

Harri Kivenmaa (s. 1954), kunnallisneuvos, rehtori, Kokemäki

Jyrki Levonen (s. 1958), pääluottamusmies, Pori

Marjaana Perttula (s. 1960), toimittaja, Pori

Timo Pitkäranta (s. 1960), maanviljelijä, Merikarvia

Taina-Riitta Seppälä (s. 1954), eläinlääkäri, Ulvila

Matti Uotila (s. 1976), ylikonstaapeli, yrittäjä, Harjavalta

Elina Wallin (s. 1980), yrittäjä, Pori

sekä henkilöstön edustajina
Tapio Einola (s. 1962), myyntipäällikkö, Pori
varalla Nina Kunvik (s. 1972), Kankaanpää

Kaisa Mäenpää (s. 1968), pääluottamusmies, Huittinen
varalla Maija Koivusalo (s. 1958), Pori

2.3.5. Hallintoneuvoston arvio jäsenten riippumattomuudesta

Henkilöstön edustajia lukuun ottamatta muut hallintoneuvoston jäsenet ovat hallintoneuvoston arvion mukaan riippumattomia osuuskaupasta.

Koska osuuskaupan omistajilla on osuustoiminnan periaatteiden mukaisesti kullakin vain yksi osuus, osuuskaupalla ei ole merkittäviä omistajia, joista hallintoneuvoston jäsenet voisivat olla riippuvaisia.

2.3.6. Hallintoneuvoston toiminnan arviointi

Hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojansa tekemällä itsearviointin kerran vuodessa.

2.4. Hallitus

2.4.1. Kokoonpano ja valinta

Sääntöjen mukaan osuuskaupan hallituksen muodostavat puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja ja 4-6 hallintoneuvoston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenten valinnan valmistelutyön tekee hallintoneuvoston nimeämisvaliokunta. Valmistellessaan ehdotusta valiokunta arvioi hallituksen kokoa ja kokoonpanoa sekä hallituksen jäseniltä vaadittavia ominaisuuksia osuuskaupan nykyisten ja kehittyvien tarpeiden näkökulmasta. Valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hallitus on riittävän monimuotoinen muun muassa sukupuoli- ja ikäjakaumaltaan ja että jäsenillä on toisiaan täydentävä kokemus ja monipuolinen osaaminen sekä pätevyys hallituksen tehtävien tehokkaaseen hoitamiseen. Sääntöjen mukaan hallitukseen valittavalla tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus. Hallituksen jäsenten tulee toimikauden alkaessa olla osuuskaupan jäseniä ja alle 65-vuotiaita.

2.4.2 Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on hoitaa osuuskaupan asioita osuuskuntalain, osuuskaupan sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen sekä edustajiston ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden ja päätösten mukaisesti. Työjärjestyksen mukaisesti hallitus käsittelee ja päättää osuuskaupan kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti ja periaatteellisesti merkittävistä asioista. Hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat:

- operatiivisen liiketoiminnan valvominen
- osuuskaupan strategian valmistelu ja strategiasta päättäminen
- osuuskaupan taloudellisten tavoitteista ja toimintasuunnitelmista päättäminen
- merkittävistä investoinneista päättäminen
- osuuskaupan konsernirakenteesta päättäminen

Lisäksi hallitus päättää osuuskaupan jäseneksi hyväksymisestä, jäsenetujen periaatteista sekä jäsenten erottamisesta ja pitää osuuskaupan jäsenistä jäsenluetteloa.

Hallitus ei ole sen tehtävät ja kokoonpano huomioiden pitänyt tarpeellisena perustaa hallituksen päätettäviksi kuuluvia asioita valmistelevia valiokuntia.

Hallituksella on työjärjestys, jonka vahvistaa hallintoneuvosto.

2.4.3 Vuosi 2019 ja 2020

Hallituksessa oli vuonna 2019 5 jäsentä, joista 20 % oli naisia. Hallitus koontui 13 kertaa vuoden 2019 aikana. Hallituksen kokoonpano pysyy samana vuonna 2020.

Hallitus 2019

Ari Pakaslahti,
talousjohtaja, sihteeri

Kari Bärlund
Jäsen

Tuula Setälä
Jäsen

Sampsa Jolma
Jäsen

Alarivissä:

Puheenjohtaja
Harri Tuomi
Toimitusjohtaja

Pekka Ekberg
Jäsen

2.4.4 Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta vuosittain. Hallituksen jäsen toimittaa riippumattomuuden arviointia varten tarpeelliset tiedot. Hallituksen jäsenten riippumattomuutta arvioidaan hallinnointikoodin riippumattomuuskriteerien pohjalta.

Hallituksen puheenjohtajana toimii sääntöjen mukaan osuuskaupan toimitusjohtaja. Kaikki muut hallituksen jäsenet ovat hallituksen arvion mukaan riippumattomia osuuskaupasta.

Koska osuuskaupan omistajilla on osuustoiminnan periaatteiden mukaisesti kullakin vain yksi osuus, osuuskaupalla ei ole merkittäviä omistajia, joista hallituksen jäsenet voisivat olla riippuvaisia.

2.4.5. Hallituksen itsearviointi

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Arviointi toteutetaan yleensä itsearviointina, ja sen tulokset käydään läpi ja niistä keskustellaan maaliskuun kokouksessa.

Tunnistettut kehityskohteet otetaan huomioon hallituksen tehtäviä suunniteltaessa ja hallintoneuvoston nimitysvaliokunta ottaa tulokset huomioon valmistellessaan ehdotustaan hallintoneuvostolle hallituksen kokoonpanoksi.

2.5. Toimitusjohtaja

Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on hoitaa osuuskaupan juoksevaa hallintoa lain ja sääntöjen sekä toimielinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että osuuskaupan kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan toimii hallintoneuvoston valitsema henkilö. Toimitusjohtaja toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Tämä hallinnointikoodista poikkeava käytäntö on perusteltua, koska osuuskaupalla on myös hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa. Lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajalla on säännöissä määriteltyjä valvontaan liittyviä erityistehtäviä.

Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ja hyväksyy toimitusjohtajasopimuksen ehdot. Hallinnointikoodista poiketen, koska toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana, toimitusjohtajan nimittää hallituksen sijaan hallintoneuvosto.

Osuuskaupan toimitusjohtaja on Harri Tuomi. Toimitusjohtajan sijainen on toimialajohtaja Jussi Kaartinen.

2.6. Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa osuuskaupan operatiivisessa johtamisessa ja valmistella hallitukselle annettavia esityksiä. Näitä esityksiä ovat mm. osuuskaupan strategia, tavoitetasot, toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä merkittävät investointi- ja realisointihankkeet. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai osuuskaupan sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä koontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Satakunnan Osuuskaupan johtoryhmään kuuluvat vuonna 2020:

Harri Tuomi (s. 1966), toimitusjohtaja, Rusko

Ari Pakaslahti (s. 1973), talousjohtaja, Rauma
Päivi Huhtamaa (s. 1968), henkilöstöjohtaja, Rauma
Jussi Kaartinen (s. 1970), market- ja tavaratalokaupan toimialajohtaja, Rauma
Pekka Kakko (s. 1960), matkailu- ja ravitsemiskaupan sekä ABC-
liikennemyymälä- ja polttonestekaupan toimialajohtaja, Pori
Leena Mettälä (s. 1968), viestintäjohtaja, Pori
Juha Sormunen (s. 1961), Palin Oy:n toimitusjohtaja, Turku

Johtoryhmän sihteerinä on johdon assistentti Kirsti Kuusisto.

Ylärivissä: Pekka Kakko Leena Mettälä Päivi Huhtamaa Juha Sormunen
Alarivissä: Jussi Kaartinen Harri Tuomi Ari Pakaslahti

2.7. Tytäryhtiöt

Tytäryhtiön hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan, mutta valinta edellyttää osuuskaupan hallituksen hyväksynnän. Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan ensisijaisesti osuuskaupan toimi- tai luottamushenkilöistä. Osuuskaupan hallitus päättää esityksistä tytäryhtiön hallitusten jäseniksi yhtiön yhtiökokoukselle.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan osuuskaupan konserniperiaatteiden mukaisesti.

3. Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät

3.1. Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan, että osuuskaupan toiminta on tehokasta, sen taloudelliset ja muut tiedot ovat luotettavia ja että osuuskauppa noudattaa soveltuvia säännöksiä ja toimintaperiaatteita. Sisäinen valvonta koostuu riskienhallinnasta, talousvalvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta sekä niitä tukevista politiikoista.

Osuuskaupan sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa määritellään osuuskaupassa ja sen tytäryhtiöissä sovellettava sisäisen valvonnan prosessi. Sisäisen valvonnan prosessi sisältää valvonnan tavoitteen asettamisen, valvonnan suunnittelun ja toteutuksen, toiminnan tehokkuuden testauksen, seurannan ja jatkuvan kehittämisen ja raportoinnin.

Osuuskaupan hallituksen vastuulla on varmistaa, että osuuskauppa on määrittellyt sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet.

Osuuskaupan hallitus vastaa sisäisen valvontajärjestelmän ja riskienhallintajärjestelmien seurannasta. Sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen seuranta-velvollisuuden täyttämässä varmistamalla, että osuuskauppakonsernin valvontatoimenpiteet on suunniteltu ja otettu käyttöön asianmukaisesti.

Toimitusjohtaja, toimialojen ja liiketoimintayksiköiden johtajat ja tytäryhtiöiden hallitukset suorittavat liiketoiminnan ohjausta ja valvontaa päivittäisessä toiminnassa omalla vastuualueellaan.

3.2. Riskienhallinta

Osuuskaupan riskienhallinnan tärkein tavoite on tunnistaa ja hallita osuuskauppakonsernin strategian toteuttamiseen ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit.

Hallitus vahvistaa ja määrittelee osuuskauppakonsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta. Riskienhallinta on hallituksen valvonnassa integroitu osaksi johtamisprosessia. Osuuskaupan strategiapäivityksen yhteydessä kartoitetaan vuosittain liiketoiminnan riskejä toimialoittain ja arvioidaan niitä riskin merkittävyyden sekä todennäköisyyden perusteella.

3.3. Sisäinen tarkastus

Osuuskaupan hallitus huolehtii osuuskaupan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja vastaa siitä, että osuuskaupan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Lisäksi toimitusjohtaja, toimialojen ja liiketoimintayksiköiden johtajat ja tytäryhtiöiden hallitukset toimitusjohtajineen toteuttavat liiketoiminnan ohjausta ja valvontaa päivittäisessä toiminnassa omalla vastuualueellaan.

Osuuskaupassa on sisäinen tarkastaja, joka suorittaa sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä. Sisäinen tarkastaja toimii hallituksen puheenjohtajan alaisuudessa ja raportoi säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman.

Sisäinen tarkastus on riippumaton operatiivisesta johdosta ja toiminnasta. Hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen raportteja kokouksien yhteydessä vuoden aikana.

3.4. Tilintarkastus

Osuuskaupan tilinpäätöstä, konsernitalinpäätöstä, kirjanpitoa ja hallintoa tarkastavat yksi tai kaksi tilintarkastajaa, joista yhden tulee olla tilintarkastuslaisissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja, ja tarvittaessa yksi tai kaksi varatilintarkastajaa. Edustajisto valitsee tilintarkastajat. Edustajiston nimeämisvaliokunta valmistelelee tilintarkastajien valintaa.

Vuonna 2020 varsinaisina tilintarkastajina toimii Tilintarkastus Audec Oy, KHT Anne Hakala. Varatilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, Mikko Haavisto.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastajille maksettiin vuonna 2019 tilintarkastuspalkkioita 56 109 euroa. Näistä palkkioista 40 576 euroa oli emoyhtiön tilintarkastuspalkkioita.

3.5. Lähipiiriliiketoimet

Osuuskaupalla ei ole ollut osuuskaupan kannalta olennaisia hallinnointikoodin mukaisia lähipiiriliiketoimia, jotka poikkeaisivat osuuskaupan tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

3.6. Taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän kattavalla taloudellisten tunnuslukujen ja ennusteiden raportoinnilla. Sisäisen raportoinnin lisäksi osuuskauppa julkistaa säännöllisesti tiedot taloudellisesta tilanteesta ja liikevaihdon kehityksestä. Osuuskauppa julkistaa tilinpäätöksensä maaliskuussa ja puolen vuoden toimintaa koskevan osavuositarkastuksensa elokuussa.

4. Muu tiedottaminen

Osuuskaupan viestinnästä vastaava yksikkö huolehtii siitä, että asiakasomistajien ja muiden asiakkaiden sekä sidosryhmien käytössä on riittävästi oikeaa tietoa osuuskaupasta ja sen toiminnasta.

Tietoa on saatavilla osuuskaupan internetsivuilla osoitteessa www.s-kanava.fi/web/satakunta sekä pyydettyäessä myös kirjallisesti. Koko S-ryhmän tiedot ovat osoitteessa www.s-kanava.fi.

5. Palkka- ja palkkioselvitys

5.1. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Edustajisto päättää vuosittain syyskokouksessa edustajiston jäsenten ja hallintoneuvoston puheenjohtajien ja jäsenten palkkioista. Päätöksentekoa valmistelee vuosittain edustajiston nimeämisvaliokunta. Valiokunta hyödyntää SOK:n hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnan antamaa palkkiosuositusta sekä vertaa myös maakunnan muiden vastaavien yritysten sekä muiden alue-osuuskauppojen palkkioita ehdotusta tehdessään.

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista ja toimitusjohtajan palkkauksen perusteet. Hallituksen jäsenten palkkioista päätettäessä huomioidaan SOK:n palkitsemisvaliokunnan antama suositus. Hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävänä on sopia yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkkaeduista hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti.

5.2. Palkitsemisen keskeiset periaatteet

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta muun johtoryhmän palkat luontoisetuineen sekä tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmän perusteet hyväksytään vuosittain hallituksessa. Edustajiston, hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot maksetaan rahakorvauksina tai luontoisetuina. Osuuskaupan toimitusjohtajaa lukuun ottamatta hallituksen jäsenet eivät kuulu osuuskaupan muiden palkitsemis- tai eläkejärjestelmien piiriin.

Edustajisto

Edustajiston syyskokous 19.11.2019 päätti edustajiston jäsenten palkkioksi 220 euroa kultakin kokoukselta mukaan lukien edustajiston nimeämisvaliokunnan kokoukset. Tehtävän hoitamiseen liittyvät toteutuneet matkakulut korvataan osuuskaupan matkustussäännön ja edustajiston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Hallintoneuvosto

Edustajiston syyskokous 19.11.2019 päätti hallintoneuvoston puheenjohtajan ja muiden jäsenten vuoden 2020 palkkioksi edellisen vuoden kaltaisesti, eli 240 eurossa kultakin kokoukselta. Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukau-

sipalkkioksi päätettiin 1 440 euroa ja varapuheenjohtajan kuukausipalkkioksi 575 euroa. Edustajiston nimeämisvaliokunnan jäsenille päätettiin maksaa 220 euron palkkio kokoukselta. Hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön ja edustajiston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Hallintoneuvoston jäsenet on rinnastettu ostoetukäytännössä osuuskaupan henkilökuntaan, ja jäsenellä ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalla puolisoilla ja lapsilla on oikeus hyödyntää henkilökunnan ostoetu ja S-Pankin korkoetu.

Hallitus

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkiot vuosittain. Hallintoneuvoston kokous 13.12.2019 päätti hallituksen jäsenten v. 2020 kokouspalkkion ennallaan eli 400 euroa hallituksen kokoukselta. Lisäksi hallituksen jäsenille päätettiin maksaa edelleen 650 euron suuruinen kuukausikorvaus. Hallituksen puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja ei saa erillistä korvausta hallitustyöskentelystä. Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta kukaan hallituksen jäsenistä ei ole työ- eikä toimisuhteessa osuuskauppaan. Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön ja hallintoneuvoston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenet on rinnastettu ostoetukäytännössä osuuskaupan henkilökuntaan, ja jäsenellä ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalla puolisoilla ja lapsilla on oikeus hyödyntää henkilökunnan ostoetu ja S-Pankin korkoetu.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2019 palkkioita yhteensä 373 825 euroa. Summa pitää sisällään rahapalkan, luontoisedut sekä tulos- ja kannustepalkkioita lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisesta. Toimitusjohtaja kuuluu S-ryhmän suosituksen mukaisesti lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on yksi vuosi ja kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla toimitusjohtajan osalta 3:n kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa. Toimitusjohtaja kuuluu lisäksi S-ryhmän suosituksen mukaisesti pitkän aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on 3 vuotta ja sitä koskevan kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla toimitusjohtajan 9:n kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Toimitusjohtajan tulos- ja kannustepalkkioperusteet hyväksytään hallintoneuvostossa. Hallintoneuvoston puheenjohtajat seuraavat tulos- ja kannustepalkkioiden toteumaa vuosittain. Perusteina voivat olla mm. tulos, prosessien tehokkuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys, jotka edistävät osuuskaupan toiminnan tarkoituksen toteutumista. Palkkiomittareita on asetettu sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän näkökulmista.

Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläke. Lisäeläkettä on mahdollista aloittaa nostamaan 60-63 vuoden iässä. Toimitusjohtajan eläkeikä on työntekijän eläkelain (TYEL) mukainen. Toimitusjohtajalla ei ole allekirjoituspalkkioita tai sitouttamisbonuksia. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta. Toi-

misuhteen päättyessä osuuskaupasta johtuvasta syystä toimitusjohtaja on oikeutettu 6 kuukauden palkan määräiseen erokorvaukseen.

Johtoryhmä

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta muille johtoryhmän jäsenille maksettiin vuonna 2019 palkkioita yhteensä 748 484 euroa. Tämä summa sisältää rahapalkan lisäksi luontoisetuja sekä tulos- ja kannustepalkkioita.

Johtoryhmän jäsenet kuuluvat S-ryhmän suosituksen mukaisesti lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on yksi vuosi ja kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla kunkin johtoryhmän jäsenen osalta 3 kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Johtoryhmän jäsenet kuuluvat lisäksi S-ryhmän suosituksen mukaisesti pitkän aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on 3 vuotta ja sitä koskevan kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla kunkin johtoryhmän jäsenen osalta 6 kuukauden kiinteää palkkaa vastaava summa.

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta johtoryhmän tulos- ja kannustepalkkiope-
rusteet hyväksytään hallituksessa. Hallitus seuraa tulos- ja kannustepalkkioi-
den toteumaa vuosittain. Perusteina voivat olla mm. tulos, prosessien tehok-
kuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys, jotka edistävät osuuskaupan toimin-
nan tarkoituksen toteutumista. Palkkiomittareita on asetettu sekä osuuskau-
pan että koko S-ryhmän näkökulmista.

Johtoryhmän jäsenten eläkeiät ja lisäeläkesopimukset:

Johtoryhmän jäsenillä on maksuperusteinen lisäeläke. Lisäeläkettä on mah-
dollista alkaa nostamaan 60-63 vuoden iässä. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä
on työntekijän eläkelain (TYEL) mukainen.

Johtoryhmällä ei ole allekirjoituspalkkioita tai sitouttamisbonuksia.
Johtoryhmän jäsenten (Palinin toimitusjohtajaa lukuun ottamatta) irtisanomis-
aika on normaali työsuhteen pituuteen perustuva aika. Työsuhteen päättyessä
osuuskaupasta johtuvasta syystä johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja työ-
sopimuslain mukaisiin korvauksiin.

Vuonna 2019 hallintoneuvostolle, hallitukselle, toimitusjohtajalle ja johtoryh-
mälle maksetut palkkiot ilmenevät alla olevista luvuista.

5.3. Palkitsemisraportti 2019

Edustajisto	14 660 euroa
Hallintoneuvosto	44 305 euroa
Hallitus	56 780 euroa

Toimitusjohtaja	373 825 euroa
Johtoryhmä	748 484 euroa

*) Kokouspalkkioihin sisältyvät kaikkien eri kokousten johdosta maksetut palkkiot mukaan lukien jäljempänä tässä raportissa mainitut kokoukset. Kuukausipalkkiota maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille sekä hallituksen varapuheenjohtajalle ja jäsenille

Kokouspalkkiota maksetaan silloin kun hallintohenkilö osallistuu kokoukseen joko kutsuttuna tai sääntöjen oikeuttamana tai velvoittamana.

Jos samana päivänä on kaksi tai useampia kokouksia peräkkäin tai lähes peräkkäin, kokouspalkkio maksetaan vain yhdestä kokouksesta

Toimitusjohtajalle ei makseta kokouspalkkioita eikä erillistä kuukausipalkkiota hallituksen puheenjohtajuudesta

Palkkioina on ilmoitettu kaikkien osuuskaupan kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden maksamat palkkiot

Maksetut palkkiot on ilmoitettu suoriteperusteisesti.

6. Hallinnointitapa –raportin päivitys

Osuuskaupan hallinnointitapa –raportti on nähtävillä osuuskaupan internet-sivuilla. Päivitys tehdään tarpeen vaatiessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.